

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
DERGİSİ

Journal of Ankara University
Faculty of Fine Arts

2020

CİLT/ VOLUME: 2

SAYI/ ISSUE: 1

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ DERGİSİ/
JOURNAL OF ANKARA UNIVERSITY FACULTY OF FINE ARTS**

2020

Cilt: 2 Sayı: 1

Sahibi/ Owner

Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL
Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı

Editör/ Editor

Prof. Dr. Zeynep ERDOĞAN

Editör Yardımcıları/ Editor Assistants

Doç. Dr. Cengiz ÇETİN
Doç. Dr. Feryal SÖYLEMEZOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Ceren KARADENİZ

Onur Kurulu/ Honorary Board Members

Prof. Dr. İnci SAN
Prof. Dr. Rüçhen ARIK
Prof. Dr. Mustafa ARLI
Prof. Dr. Zeynep AHUNBAY
Prof. Dr. Filiz YENİŞEHİRLİOĞLU
Prof. Dr. Tamay Raziye BAŞAĞAÇ
Prof. Dr. Cevat ERDER
Prof. Dr. Ayşe Çakır İLHAN

Yayın Türü: 6 aylık, ulusal, süreli

E-dergi

İletişim/ Contact

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi
Ankara Üniversitesi Gümüşdere Yerleşkesi
Fatih Caddesi No: 33/A KEÇİÖREN / ANKARA / TÜRKİYE
TEL:0(312) 316 4930 – 0(312) 316 4920 / 1730-1731
Faks: 0 (312) 357 7475 – 0 (312) 316 4903
E-posta adresi: gsfergi@ankara.edu.tr
Web adresi: gsfergi.ankara.edu.tr

Baskı Yeri:

Ankara Üniversitesi Basımevi
İncitaşı Sokak No:10 06510 Beşevler / ANKARA
Tel: 0 (312) 213 66 55

Yayın Kurulu/ Publication Board

Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Zeynep ERDOĞAN

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü

Prof. Dr. Ayşe Çakır İLHAN

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Prof. Dr. İbrahim Tunç SİPAHİ

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Arkeoloji Bölümü

Prof. Dr. Güzin YAMANER

Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuarı

Prof. Dr. Sezer Cihaner KESER

Van Yüzcü Yıl Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Heykel Bölümü

Doç. Dr. Cengiz ÇETİN

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü

Doç. Dr. Ayşe OKVURAN

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü

Doç. Dr. Kafiye Özlem ALP

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Bölümü

Doç. Dr. Feryal SÖYLEMEZOĞLU

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü

Dr. Öğretim Üyesi Nami Eren BEŞETEPE

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Temel Sanat Eğitimi Bölümü

Dr. Öğretim Üyesi Ayşem YANAR

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü

Dr. Öğretim Üyesi Ceren KARADENİZ

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzecilik Bölümü

Dr. Öğretim Üyesi Kozan UZUN

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü

Dr. Öğretim Üyesi Eren Can AYBEK

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Ölçme ve Değerlendirme Bölümü

Dr. Öğretim Üyesi Zekiye ÇILDİR

Artvin Çoruh Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi

Dr. Ayben KAYNAR TANIR

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Temel Sanat Eğitimi Bölümü

Dr. İhsan METİNNAM

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Temel Sanat Eğitimi Bölümü

Öğr. Gör. Elif SARAÇ

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü

Öğr. Gör. Simin ŞAY

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü

Araş. Gör. Gizem SİVRİKAYA

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Temel Sanat Eğitimi Bölümü

Araş. Gör. Hazal EVRUK

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Temel Sanat Eğitimi Bölümü

Araş. Gör. Ahmet MANSUROĞLU

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Temel Sanat Eğitimi Bölümü

Araş. Gör. Hiranur Gültekin

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü

Bilim Kurulu/ Science Board

Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Zeynep ERDOĞAN (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Ayşe Çakır İLHAN (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. İbrahim Tunç SİPAHİ (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Güzin YAMANER (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Bekir ESKİCİ (Gazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Sezer Cihaner KESER (Yüzcü Yıl Üniversitesi)

Doç. Dr. Cengiz ÇETİN (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Feryal SÖYLEMEZOĞLU (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Ayşe OKVURAN (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Kafiye Özlem ALP (Gazi Üniversitesi)

Doç. Dr. Kadriye Tezcan AKMEHMET (*Yıldız Teknik Üniversitesi*)
Doç. Dr. Sema Özkan TAĞI (*Gazi Üniversitesi*)
Dr. Öğretim Üyesi Zekiye ÇILDIR (*Artvin Çoruh Üniversitesi*)
Dr. Öğretim Üyesi Eren Can AYBEK (*Pamukkale Üniversitesi*)
Dr. Öğretim Üyesi Ayşem YANAR (*Ankara Üniversitesi*)
Dr. Öğretim Üyesi Kozan UZUN (*Ankara Üniversitesi*)
Dr. Öğretim Üyesi Ceren KARADENİZ (*Ankara Üniversitesi*)
Dr. İhsan Metinnam (*Ankara Üniversitesi*)
Dr. Ayben Kaynar TANIR (*Ankara Üniversitesi*)
Öğr. Gör. Elif SARAÇ (*Ankara Üniversitesi*)
Öğr. Gör. Simin ŞAY (*Ankara Üniversitesi*)
Dr. Ezgin YETİŞ (*Ondokuz Mayıs Üniversitesi*)

ANKARA ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ DERGİSİ

Değerli Okuyucular,

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi (AÜGSFD) 14.02.2018 tarihinde kurulmuş; Güzel Sanatlar, Güzel Sanatlar Eğitimi, Geleneksel Sanatlar, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım, Müzecilik ve Müze eğitimi alanlarına yönelik makalelerin yanı sıra, sanatla ilişkili temel disiplinlerdeki çalışmalarda kaleme alınmış; Türkçe ve İngilizce derleme ve araştırmaların yer alacağı çalışmaları kapsamaktadır. AÜGSFD *ulusal* hakemli ve bilimsel içerikli bir resmi yayın organıdır. Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi'nin temel amacı; Güzel Sanatlar, Güzel Sanatlar Eğitimi, Geleneksel Sanatlar, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım, Müzecilik ve Müze eğitimi alanlarında çalışma yapan bilim, kültür ve sanat insanlarının bilgi, deneyim, değerlendirme, görüş ve önerilerini paylaştıkları bilimsel bir platform oluşturmak ve bu alanlardaki çalışmalara ulusal ve uluslararası düzeyde katkıda bulunmaktır.

Yayın hayatını "e-dergi" ve "basılı" formatında devam ettirecek olan dergimiz sayılarına *DergiPark Açık Dergi Sistemi* üzerinden ulaşılabilecektir. Makale başvuruları *DergiPark Açık Dergi Sistemi* üzerinden sağlanan erişim ve kullanım hizmeti ile Dergipak sisteminin ilgili web sayfasından yapılacaktır.

Değerlendirme Süreci ve Yayın İlkeleri

Bir makalenin dergide yayımlanabilmesi için makaleye ilişkin en az iki hakem tarafından olumlu görüş bildirilmiş olması gerekmektedir. Yayımlanmak üzere gönderilen yazıların şekil ve içerik yönünden ön incelemesi yayın kurulu tarafından yapılır. Uygun görülen çalışmalar, bilimsel yönden değerlendirilmek üzere, yayın kurulu tarafından belirlenen çift-kör, bağımsız ve önyargısız hakemlik (peer-review) ilkelerine göre en az iki hakem tarafından değerlendirilir. Hakemlerden birinin olumlu diğerinin olumsuz

görüş bildirmesi durumunda editör tarafından üçüncü bir hakemin değerlendirmesine başvurulur. Üçüncü hakemin de olumsuz görüş bildirmesi halinde veya ilk iki hakemin olumsuz görüş bildirmesi halinde yazı yayınlanmaz ve yazara iade edilir. Son karar Dergi Yayın Kuruluna aittir.

- Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi yılda **iki** kere yayımlanan hakemli bir dergidir. Dergide yayınlanacak eserlerin daha önce hiçbir yerde yayımlanmamış olması gerekir.
- Dergide makale yazım dili; Türkçe, İngilizcedir.
- Yayımlanan çalışmanın yayın hakkı dergiye aittir.
- Yazıları yayımlanan yazarlara telif ücreti ödenmez.
- Dergide yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlarını bağlar ve yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.
- Yazım ilkelerine uygun olmayan çalışmalar hakem değerlendirmesine gerek duymadan geri çevrilir.
- Dergiye yayımlanmak üzere gönderilecek yazılar daha önce başka bir dergide yayımlanmamış ve yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır.
- Daha önce bilimsel bir toplantıda sunulmuş bildiriler, bu durum açıkça belirtilmek şartıyla kabul edilir.
- Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi'nde yayımlanacak makalelerden herhangi bir ücret talep edilmez.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ DERGİSİ

Cilt: 2 Sayı: 1
2020

Sunuş..... viii
Editörden..... xi

MAKALELER

Gizem KARTAL

Son Bulgular Işığında Eskişehir İlinin En Eski Kültür Varlıklarına Genel Bir Bakış.....1

Batuhan ÖZDEMİR

Gallery Review - Visualising An Ancient Legend: The “Troy: Myth And Reality Exhibition” At The British Museum.....27

Sevda ABOLHASSAN MOGHADDAMI

Sevâkıb-I Menâkıb Nüshasındaki “Mevlâna Ve Su Issı” Minyatürlerinin Northrop Frye’ın Mitolojik Eleştirisi Bağlamında İncelenmesi.....51

KİTAP TANITIMLARI

İhsan METİNNAM

Süreçsel Dramada Planlama Öğretimin ve Öğrenmenin Zenginleştirilmesi (Pamela Howell ve Brian S. Heap)..... 77

Ceren KARADENİZ

Modern Sanat Müzesi’nin Tasarımı: Müzecilik Yazıları (Ali Artun) 87

SUNUŞ

PANDEMİ SÜRECİ ve KÜLTÜR- SANAT

Leo Lionni'nin çocuk kitaplarından biri olan *Frederick*'te bir fare ailesi anlatılır. Aile soğuk kış günleri için mısır, fındık, saman toplamaktadır; aile üyelerinden olan Frederick ise bu faaliyetlere katılmamaktadır. Frederick'e neden çalışmadığı sorulduğunda Frederick çalıştığını söyler ve yaptığı işleri öykü boyunca şu şekilde ifade eder:

-Soğuk, karanlık kış günleri için güneş ışını topluyorum.

-Renk topluyorum çünkü kış külrengi olur.

-Sözcük topluyorum. Kış günleri uzun olur, bitmek bilmez, o yüzden söyleyeceklerimiz tükenecektir.

Kış gelip de fare ailesi taşların arasında yaşamaya başladığında her şey yolundadır. Birbirlerine tilkiler ile kedilerin öykülerini anlatırlar; topladıkları mısırı, fındığı yerler. Fakat bir gün gelir ki ellerinde ne yenecek fındık kalır ne de saman. Soğuk yuvalarında kimsenin konuşası yoktur. O zaman Frederick'in söylediklerini hatırlarlar ve ona sorarlar “Senin topladıkların nerede Frederick?” Frederick, bir kayanın üzerine çıkar ve dört tarla faresine güneş ışığını, renkleri hatırlatır; onlarla sözcükleri paylaşır.

COVID-19 sürecinde Frederick'lerin; sanatın, kültür yaşamının insan yaşamına kattığı değeri daha belirgin bir şekilde deneyimledik ve gözlemledik. Sanat ve kültürel etkinlikler evde kalma sorumluluğu, sosyal mesafe yeni yaşam ve çalışma tarzıyla birlikte endişeli, zorlu ve karmaşık olan bir dönemde bizi iyileştiren, dinginleştiren bir güç oldu.

Şair ve eleştirmen Herbert Read, sanat ile duygululuk arasında bir ayrım yapar: *Duygululuk bir boşalma fakat aynı zamanda duyguların gevşemesi ve rahatlamaıdır. Sanat ise bir boşalma fakat aynı zamanda bir dizginlemedir. Sanat tutumlu bir duygu, iyi biçim yaratan bir heyecandır.* Bu süreçte, dijital platformlar aracılığıyla gerçekleştirdiğimiz kültürel ve sanatsal buluşmalarda hem iyi oluş halimizi destekledik hem de farkındalık alanımızı genişlettik. Erişime açılan kitaplar, filmler, tiyatro oyunları, konserler, sanal sergiler ise aynı zamanda dayanışmanın bir sembolü haline geldi. Tüm bu süreçlerde sanat ve kültür kurumları bizleri küresel bir boyutta buluşturdu. Bu buluşmalarda elbette bağımsız sanatçıların da önemli rolleri bulunmaktadır.

Tiyatro, sinema ve müzelerin kapanması; konser ve festivallerin iptal edilmesi ya da belirtilen alanlara fiziksel erişimin sınırlanması; yayınevi etkinliklerinin yavaşlaması kültür-sanat endüstrisini de olumsuz yönde etkilemiştir.

Müzelerin pandemiden sert bir şekilde etkilendiği, sosyal mesafenin onları birkaç aydır kapanmaya zorladığı ve istihdam ettikleri insan sayısını sınırladığını yakından izledik, izlemeye de devam ediyoruz. Normale dönüşle birlikte izleyici sayılarının hala istenilen veya beklenen düzeyde olmadığı görülüyor. Kapanmanın ilk günlerinde müzeler, kapıları kapalıyken izleyicileriyle bağlantıda kalmak için dijital kanallardan yararlanmaya başladılar. COVID-19 süresince evde kalma, müzeler açısından, izleyicilerin çevrimiçi ortamda daha fazla zaman geçirmesi hem çocukları eğitmek hem de eğlenmek isteyenlere uygun seçenekleri sunmak anlamına geldi. Dolayısıyla bu süreçte müzelerin dijitale odaklanması kaçınılmaz oldu. En az müzeler kadar kültür ve sanat temalı farklı kurum ve kuruluşlar da ortama ve temaya uygun içerikler üreterek dijital platformlardan izleyiciye ulaşmaya başladılar.

Müzelerin ve diğer kültür – sanat kurumlarının teknolojiyi etkin biçimde kullanmaları ve dijital yetkinliklerini artırmaları gerekliliği küresel salgınla kültürel miras alanında gerçekleştirilen tartışmaların da merkezine yerleşti. Bu süreçte dünyada ve Türkiye’de sanal müzelerin izleyici sayılarında ciddi bir artış yaşandı. British Müzesi, Metropolitan Sanat Müzesi, Louvre Müzesi, Hermitage Müzesi gibi dünyaca ünlü müzeler dijital platformlarda koleksiyonlarını izleyiciyle buluşturma konusunda büyük bir rekabete girdiler ve sanal sergilerini güncelleyerek ziyarete açtılar. Salgın süresince müzeler izleyicileriyle dijital platformları kullanarak yakın ilişkiler kurmaya çalışıp insanların psikolojik bağlamda sanat ve kültür desteği almalarını sağlayacak çalışmalar yaptılar. Dolayısıyla kültür ve sanat dünyası dijital süreçlerin önem kazandığı bir döneme de girmiş olarak kabul edildi.

Dileriz; yeni normal olarak adlandırılan pandemi sonrası süreçte ekmek ve su kadar değerli olan kültür-sanat alanına olan destek, bireysel desteklerin yanı sıra kültür-sanat alanı politikaları ve bütçe planlamalarıyla yeniden düzenlenerek devam eder. Böylece kültür ve sanat kurumlarının toplumsal işlevlerini yeni normale uyum sağlayarak yüz yüze ve sanal platformları kullanarak gerçekleştirmeleri ve bu şartlara uygun istihdam geliştirebilmeleri de olanaklı hale gelir.

Tıp alanında yapılan bilimsel çalışmaların sıklıkla takip edildiği, sanatla etkileşimin arttığı bir dönemde, Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi olarak sanatın ve bilimin kucaklaştığı bir yayın olmanın ayrıcalığını hissediyor ve COVID-19 sürecindeki zorlu koşullarda hazırladığımız üçüncü sayımızda sizlerle buluşmanın mutluluğunu taşıyoruz.

Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL

Değerli okur,

Günümüzde bir araştırmacının/yazarın makale sayısı değil, makalenin aldığı atıf sayısının artması önem kazandı. Makalenin yayımlandığı derginin tarandığı indeks sayısı fazla olması ya da belirli indeksler tarafından taranması, derginin daha çok okunduğu ve tanınırlık göstergesi haline gelmiştir. Belirli indeksler tarafından taranan derginin kalitesi iyileşmiş, tercih edilme nedeni haline gelmiş kabul edilmektedir. Bazen bu dergilerin birinde yayımlanmış bir makalenin tıklanma, indirilme, atıf alma sayısı, ilgilenen ülke-kurum adı dahi yazara bildirilir olmuştur. Bu nedenle dergiler belirli indeksler tarafından taranma isteği ile çalışır hale gelmiştir.

Bu noktadan hareketle Dergimizin indeks/indeksler tarafından taranması asıl amaçlarımızdan birini oluşturmaktadır. Bir yandan kabul koşullarını yerine getirmeye öte yandan iyi kalite makale teminine özen göstermeye çalışıyoruz.

Dergimiz ikinci yılında ve ilk sayısının elektronik yayım hazırlıkları tamamlandı. Güz 2020 öncesi yayımlanmasını umut ediyoruz. İyi kalitede üç makale, iki kitap inceleme yazısı yer alıyor.

İlk makalede Eskişehir ili arkeolojik kültür varlıkları, yörede başlayan arkeolojik projenin önemi, elde edilen bazı buluntular hakkında bilgi verilmektedir. Ayrıca Eskişehir'in en eski yaşam yerleri ile yörede hammadde kaynakları varlığının önemine dikkat çekilmektedir. Diğer makale, British Museum'da antik bir efsanenin görselleştirilmesi, sergilenmesi hakkındadır. Sergiyi bizzat ziyaret eden yazar, çağdaş sergileme tekniklerinin kullanımını açıklamaktadır. Son makale, yazar tarafından belirlenen minyatürlerde dinsel figürlerin açıklaması hakkındadır.

İletişim Yayıncılık tarafından 2019 yılında yayımlanan *Modern Sanat Müzesi'nin Tasarımı: Müzecilik Yazıları* başlıklı kitap, Müzecilik Anabilim dalı Dr. Öğretim Üyesi Ceren Karadeniz tarafından incelendi. *Süreçsel Dramada Planlama Öğretimin ve Öğrenmenin Zenginleştirilmesi* başlıklı çeviri kitabı Temel Sanat Eğitimi Anabilim dalı Öğr. Gör. Dr. İhsan Metinnam tarafından incelendi. Drama eğitimi, planlaması, drama ile ilgilenenler için kaynak olacağı şeklinde değerlendirilmektedir.

Yazarlara destekleri için teşekkür ederiz.

Editörler